Nr. 5. Maj Rok 1933.

WIADOMOŚCI PARAFJALNE

RZESZOWSKIE

Breve Ojca św. Piusa XI.

Papież Pius XI umiłowanemu synowi ks. Michałowi Tokarskiemu pozdrowienie i apostolskie błogosławieństwo!

Czcigodny Nasz Brat, biskup przemyski ob. łać., polecił w gorących słowach Nam Ciebie, proboszcza i dziekana rzeszowskiego, ze względu na liczne i wielkie Twoje zasługi, które zdobyłeś sobie przez niezmordowaną pracę w parafji, dekanacie i w diecezji, tak, iż i wśród kleru i wśród wiernych cieszysz się należytym szacunkiem i powagą. Abyś więc miał wyróżniający Cię kościelny tytuł, któryby odpowiadał prośbie Twego Biskupa Ordynarjusza a któryby publicznie wyrażał Twoje zasługi i Nasze zadowolenie, niniejszem pismem ogłaszamy Cię Protonotarjuszem apostolskim. Dajemy Ci więc wszystkie władze, prawa, godności, przywileje, w których uczestniczą inni dostojnicy kościelni, do tej godności wyniesieni. Podstawą tego aktu jest Apostolska Konstytucja Naszego poprzednika Piusa X, organizująca kolegjum Protonotarjuszy a wydana dnia 21 lutego 1905 roku, którą Ci przesyłamy.

Nadto polecamy, aby dziekanowi kolegjum doniesiono urzędownie o objęciu przez Ciebie godności Protonotarjusza oraz nakazujemy Ci, abyś, nim urząd obejmiesz, przed Biskupem Twoim, jako komisarzem dziekana tegoż kolegjum protonotarjuszów wyznanie wiary i odpowiednią przysięgę według przesłanego Ci wzoru złożył.

W końcu polecamy Ci, abyś wszystkie przepisy tejże Konstytucji sumiennie wypełnił.

Dan w Rzymie, przy pieczęci Rybaka, dnia 24 lutego 1933 r.

Pacelli
Kardynał stanu

List ks. Biskupa Dr. Franciszka Bardy.

Wszystkim, ukochanym w Bogu Wiernym Parafji rzeszowskiej błogosławieństwo i pozdrowienie w Panu.

Stosownie do życzenia nieodżałowanej pamięci Biskupa Anatola Nowaka miałem wziąć udział we wspólnej uroczystości Parafji rzeszowskiej. Tymczasem P. Bóg odwołał niedawno naszego Arcypasterza do Siebie. Wobec żałoby, która okryła całą naszą diecezję, musiałem zmienić pierwotne zamiary i odwołać nawet wizytacje parafij.

Ufam, że zrozumiecie, Ukochani w Bogu, powody, dla których nie mogę stanąć pośród Was w piękną uroczystość Waszego pasterza i Waszego miasta. Sercem jednak modlę się w tym dniu za Was wszystkich, prosząc gorąco P. Boga, aby odznaczenie Waszego pasterza a równocześnie Waszego miasta związało Was jeszcze ściślej z kościołem katolickim i Ojcem św. i spotęgowało znaną gorliwość chrześcijańską Parafji rzeszowskiej.

Jako zadatek łask Bożych przesyłamy Wam, Ukochani w Panu z całego serca nasze błogosławieństwo pasterskie.

Franciszek
Biskup-Sufragan, W[illegible] kapitulny

Przemyśl, dn. 19 kwietnia 1933.

Intencja miesięczna.

Są ludzie, którym się wydaje, że narzekaniem, klęciem, bluźnierstwem coś pomogą na tę biedę i nędzę dzisiejszą. Nie chcą wiedzieć, że dzisiejsze ciężkie stosunki materjalne są wypływem bezreligijności i grzechów. Kto nie słucha P. Boga przez wypełnienie jego świętej woli zawartej w przykazaniach, ten musi patrzeć, jak to niezachowanie godzi w jego pracę, w jego trudy około spraw doczesnych. Nie pomogły upomnienia, odezwy, encykliki papieży, to muszą się spełniać groźby w nich zawarte, a z których dzisiaj najsroższą jest kara bezrobocia. Setki, tysiące bezrobotnych włóczy się po całej Polsce, jedni naprawdę pożałowania godni, drudzy zaś, to wysłannicy bolszewiccy, wydzierający ulotkami i słowem cześć dla kapłanów a potem przywiązanie do wiary św. katolickiej.

Zaraza szerzy się strasznie i czyni wielkie spustoszenia w duszach. W miesiącu maju, tak wspaniale obchodzonym w całej naszej Polsce, przywiązanej do swej Królowej, mamy się naprawdę nad tą zarazą zastanowić, wszcząć naprawdę walkę z nią i jak najwięcej znajomych, krewnych do tego zachęcić.

Oto wrogowie wiary chcą usunąć święte, pobożne zwyczaje polskie, katolickie. Zawzięli się po szkołach usunąć pozdrowienie: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. Tu nie pomoże krzyk, wołanie, bo ci ludzie głusi go nie usłyszą. Tu potrzeba katolikom wytężyć wszystkie siły, aby ten zwyczaj chrześcijańskiego pozdrowienia wrócił w całej pełni w rodzinach i w życiu publicznem. Rodzice niech nakażą wszystkim w domu i sami niech to czynią, aby gdy ktoś wychodzi lub wchodzi pozdrawiał innych słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus". A nawet, gdy ktoś obcy wchodzi do twego domu a nie pozdrowi cię tem słowem, ty go niemi pozdrów. Kto lęka się Jezusa Chrystusa, ten widocznie nie wiele warta i możesz mieć słuszną obawę, że nic dobrego do domu ci nie przyniesie. Tak samo wszyscy czyńmy na ulicy, na zgromadzeniach — tym słowem pozdrawiajmy drugich. To oddanie czci P. Jezusowi przyniesie ci błogosławieństwo, podczas gdy wszystkie przekleństwa, bluźnierstwa przyniosą ci tylko brak opieki Bożej.

Otóż, żeby tak się stało w naszej parafji, żeby we wszystkich domach wrócono do tego zwyczaju, prócz wysiłków módlmy się do naszej Królowej Polskiej o utrwalenie tego pozdrowienia.

Kalendarzyk kościelny.

Niedziele i święta. Niedziele przypadają w dniach 7, 14, 21 i 28 maja. Święto uroczyste Wniebowstąpienia przypada dnia 25 maja. Święto narodowe M. Boskiej, Królowej Korony Polskiej przypada 3 maja. Nadto odpust św. Stanisława odbędzie się 14 maja — w którym to dniu sodalicje marjańskie urządzają nabożeństwo i akademję celem wyproszenia beatyfikacji Jadwigi, Królowej Polskiej. Opiekę św. Józefa będziemy obchodzili dnia 7 maja — św. Józefa czczą stowarzyszenia katolickie, u nas Przyjaźń i Dozorcy chrześcijańscy. Dnie krzyżowe 22, 33 i 24 maja.

Nabożeństwa w maju. Nabożeństwo majowe codziennie o godzinie 6-tej, w niedzielę zamiast nieszporów; dnia 28 maja obchodzić będą katolicy pamiątkę ogłoszenia encyklik Leona XIII i Piusa XI o robotnikach.

Posty. W maju prócz piątków nie przypadają żadne posty.

Zebrania. Dnia 2-go Rada Ligi parafjalnej — dnia 26 Rada akcji katolickiej — dnia 28 zebranie Ligi katolickiej.

Rocznica Odkupienia
rodzaju ludzkiego

Zarządzeniem z dnia 6 stycznia 1933 nakazał Ojciec św. Pius XI obchodzić w tym roku w szczególniejszy sposób rocznicę 1900 letnią Odkupienia ludzkości. Wprawdzie rokrocznie obchodzi Kościół pamiątkę odkupienia świata przez szereg świąt, dobrze będzie jednak ku większej czci i chwale Bożej tę pamięć sobie odświeżyć z większą mocą i pobożnością. Czasy nasze, to czasy szczególniejszego wysiłku szatana, aby z dusz i serc ludzkich wydrzeć nie już pojedyncze artykuły wiary, jak to czynili dawni heretycy, ale wszelką wiarę w Boga, wszelką myśl religijną. Ubzdurali oni sobie, że niema Boga, niema duszy, jest tylko człowiek, rozum ludzki, który wszystkiem kierować ma bez oglądania się na Boga. U nas, jak dawniej matki niesforne dzieci straszyły kominiarzem, tak dzisiaj ci przewrotowcy straszą księżmi, klerykałami, Bogoojczyźniakami. To dla nich jakieś potwory, żyjące dla udręczenia biednej ludzkości. Nie będzie księży, nie będzie klerykałów, nie będzie Bogoojczyźniaków, to zamiast toczącej się dzisiaj skrzypiącej biedy, będą jeździć powozy z chlebem, kiełbasą i wszyscy będą się cieszyć zdrowiem i życiem bez troski, bez bólu i chorób. Tacy to powstali uwodziciele ludzkości.

Otóż w takich czasach należy tem więcej nam sobie przypominać dobrodziejstwa Boże w odkupieniu świata przez Jezusa Chrystusa. P. Jezus kładąc swoje życie na drzewie krzyża, przed 1900 laty — i co razem się z tem złączyło, jak oddanie Matce Bożej Bolesnej w opiekę biednych ludzi, jak Jego zmartwychwstanie, ustanowienie sakramentu Pokuty, ustanowienie prymatu Ojca św., wniebowstąpienie, Zesłanie Ducha św., dał okup za nasze dusze i pojednał z Bogiem. Ludzie, łaską Boską wsparci, mogą już spokojnie żywot prowadzić wśród najgorszych warunków, bo niebo otwarte i warto żyć i pracować dla niego.

Tak więc, jak to odkupienie rodzaju ludzkiego, odnowiło najpierw pojedyńcze osoby, a potem rodziny i społeczeństwo, tak ma ufność Ojciec św., że rozpamiętywanie gorętsze, gorliwsze w tej tysiącdziewięćsetletniej rocznicy przemówi szczególniejszemi łaskami do serc ludzkich, uzdrowi pojedyńcze osoby, całe rodziny i całe społeczeństwa.

Poleca więc Ojciec św. dla wzmożenia wiary odwiedzanie, Rzymu zwłaszcza dla zyskania nadzwyczajnego jubileuszu, pielgrzymkę do Ziemi świętej, pielgrzymki do miejsc cudownych w tym roku. Nadto zaleca oddawanie szczególniejszej czci relikwjom krzyża św. Więcej też nam należy w tym roku modlić się, przystępować częściej do spowiedzi i komunji św., bo to wszystko odmieni serca ludzkie, a przez to zbliży ludzkość do Boga i co za tem większą opiekę Bożą nad światem.

Kto należycie się patrzy na czasy, ten widzi, że potrzeba nam naprawdę pokuty, poprawy życia, bo to jedyna droga nawet dla doczesnej pomyślności.

Każdy więc z nas, co tylko może i sam starać się ma, aby został lepszym i drugich do należytego obchodzenia tej rocznicy ma zachęcać.

Z parafji.

Składki na odnowienie kościoła. Korona Komanieckiej 7·50 zł, N. N. 10 zł, A. Z. 2 zł, p. Pasierb Michał 3 zł, gmina Staroniwa 50 zł, Magistrat 300 zł, M. S. 3 zł, N. N. 50 gr, A. K. 20 zł, W. B 2 zł, N. N. 500 zł, Drukarnia Udziałowa 20 zł, p. Rerutkiewicz 3 zł, N. N. 3 zł, Róża W. Bartosiewicz 11·50 zł, p. E. Angermanowa 20 zł, N. N. 5 zł. Niech P. Bóg stokrotnie wynagrodzi Ofiarodawcom.

Na sztandar M. B. Różańcowej Róża Kowalskiej 14 zł.

Na samopomoc bractwa N. Sakramentu. K. Komanieckiej 5·60 zł, K. Kowalskiej 6 zł, Róża Kołodzieja 6 zł.

Ochrzeni w marcu. Kuśnierz Helena, Stanilewicz Władysława, Cupryś Jan, Baran Kazimierz, Róg Franciszka, Stebzel Krystyna, Rabacha Zdzisław, Łyszczek Marja, Buczek Józef, Knutel Roman, Milewski Tadeusz, Nędza Józefa, Zakrzewska Kazimniera, Czernicki Edward, Grygier Julja, Gierlak Marja, Kisiel Zdzisław, Białorucki Tadeusz, Golis Janina, Szela Stanisław, Goclan Józef, Markiewicz Wojciech, Chwałka Tadeusz, Król Marjan, Czernecki Józef, Jarosz Alfreda. Barlowska Janina, Woźniak Franciszek, Filip Zygmunt, Kulig Zofja, Micał Zbigniew, Obacz Bronisława, Cisek Zofja i Anna, Gajdek Marja, Wójciak Eugenja, Surowiec Władysław.

Zmarli w marcu. Wiktorja Kucharska, Marja Wałek, Olga Nycz, Katarzyna Chrzanowska, Józefa Nędza. Ludwik Juszczak, Marja Skoczyńska, Julja Grygier, Katarzyna Cymbała, Anna Czyż, Irena Pasterz, Piotr Miaskowski, Zofja Rokosz, Józef Głuszkiewicz, Irena Kolbusz, Krystyna Wozkiewicz, Kazimierz Chmiel, Marja Papara, Marja Król, Jadwiga Pomorska, Edward Puc, Bronisława Goyska. Wiktorja Pisarek, Michał Hajduk, Marja Wojtowicz, Marja Gierulska, Aleksander Kawalec, Eugenja Dulęba, Zbigniew Micał, Cisek Anna i Zofja, Aniela Rak, Władysława Herdyna, Marja Gajdek.

Rekolekcje Prócz rekolekcyj, które się odbyły we wszystkich szkołach odbyły się następujące rekolekcje w czasie Wielkiego Postu: Od 4 marca do 12 odbyły się rekolekcje dla wszystkich stanów — przewodniczył ks. Piechucki T. J., od 3 kwietnia do 12 rekolekcje dla inteligencji — przewodniczył ks. Godaczewski T. J., od 27 marca do 2 kwietnia rekolekcje dla urzędniczek, od 24 do 27 kwietnia rekolekcje dla sług.

Kongregacja Panów. Dnia 2 kwietnia odbyło się zebranie po rannem nabożeństwie w kaplicy Sióstr Felicjanek. Zajmowano się sprawami bieżącymi wyjazdem do Wilna, pielgrzymką do Leżajska P. Tułecki zdał sprawozdanie z zeszytu kwietniowego Sodalisa. Sekcja miłosierdzia odbywa co tydzień zebranie i zajmuje się pomocą dla biednych rodzin.

Liga katolicka. Staraniem Wydziału odbyły się trzy odczyty dla inteligencji, mianowicie: Ks. Dr. Jałowy mówił o dzisiejszym katolicyźmie, ks. Cząstka o złych gazetach i książkach a ks. Kulanowski o społecznej działalności Sakramentów św. Zarząd wydał odezwy z okazji pierwszej Mszy pontyfikalnej, w dniu 23 kwietnia, ks. proboszcza.

Akcja katolicka. Prócz spraw bieżących podczas zebrania w dniu 24 marca wygłosił ks. proboszcz referat o stosunku asystenta kościelnego do akcji katolickiej. Postanowiono wydawać ulotki za zezwoleniem Kurji bisk.

Przyjaźń. W r. 1933 zmieniło stowarzyszenie swój lokal. Z odczytów ks. Janas mówił o akcji katolickiej. Członków 100 — brak funduszów wpływa ujemnie na działalność. Nowy zupełnie Wydział troszczy się o stowarzyszenie

Towarzystwo Pań św. Wincentego à Paulo. W dniu 19 kwietnia odbyło się walne zebranie członków czynnych i wspierających P. Olszewski złożył sprawozdanie z działalności kuchni dla biednych. Dochód 1471 zł 20 gr — rozchód 1247 zł 76 gr. Wydano obiadów do 2000, nadto pojedyncze osoby przyjmowały dzieci szkolne na obiady u siebie. Około 50 osób otrzymało coś z ubrania. Zebranie podziękowało p. Elgasowi, Olszewskiemu i Paniom za pomoc. Następnie złożył Wydział sprawozdanie ogólne za czas od 1 kwietnia 1932 do 31 marca 1933. Dochód zmniejszył się bardzo silnie, z 7600 zł spadł do 4685 zł — a nędzy nie było mniej, ale więcej. Osób w opiece miało Towarzystwo do 134 — pracowało także nad zbawieniem dusz. — W dniu 30 kwietnia, jako w dniu przeniesienia relikwij św. Wincentego urządza Towarzystwo wspólną Komunję św. tak Pań jak i biedaków w domu Sióstr Albertynek, a popołudniu akademję w sali Sokoła. — W dniu 7 maja ewentualnie 14 maja odbędzie się festyn na dochód biednych. W końcu przystąpiono do wyborów na lat trzy: prezesową wybrano p. Janinę Talasiewiczową, zastępczynią p. Marję Szablowską, sekretarką p. Helenę Danielską, skarbniczką p. Marję Węglowską, ekonomką p. Kazimierę Kołodziejowską.

Do wiadomości Czytelników.

Z powodu zmniejszenia się składek kościelnych, pod obrazem św. Jana Chrzciciela będzie skrzynka, do której czytelnicy „Wiadomości Parafjalnych" mogą wrzucać ofiary na wydawnictwo. O ileby ofiar nie było albo skąpe, „Wiadomości" przestaną wychodzić.

Za pozwoleniem Ordynarjatu biskupiego Ł. O. w Przemyślu z dnia 22/12 1919 L. 66.
Wydawca i odpowiedzialny redaktor: KS. MICHAŁ TOKARSKI.
Nakładem Ks. Michała Tokarskiego. — Z Drukarni Udziałowej w Rzeszowie.